

คำนำ

การเพิ่มผลผลิตของพืชมีปัจจัยหลายอย่างที่เกี่ยวข้อง เช่น ดิน พืชและสภาพแวดล้อม เป็นต้น สำหรับดินเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีความสำคัญต่อการเพิ่มผลผลิต ดินที่มีสมบัติทางกายภาพที่เหมาะสมและมีความอุดมสมบูรณ์ต้องให้ผลผลิตดี แต่ดินที่มีสมบัติทางกายภาพไม่เหมาะสมอย่างมากทำให้ผลผลิตพืชต่ำได้ ปัญหาอย่างหนึ่งของดินที่พบได้ทั่วไปทักษ์ท่องที่และทุกสภาพอากาศคือ การเกิดแพร่กระจายแข็งของผิวดินหลังจากฝนตกหรือมีการให้น้ำในพื้นที่นั้น ๆ ซึ่งทำให้คุณสมบัติทางกายภาพของดินไม่เหมาะสมกับการออกของเมล็ดและการเติบโตของพืช การเกิดแพร่กระจายแข็งจะเป็นปัญหารุนแรงกับดินที่มีอนุภาคทรายและกรวดเป็นส่วนใหญ่ เป็นต้น โดยเฉพาะในเขตเกษตรน้ำฝนจะพบปัญหานี้มาก นอกจากนี้แพร่กระจายแข็งยังทำให้การให้น้ำของน้ำผึ่งเดินเกิดขึ้นอย่างรุนแรง และเกิดการชะล้างของดินสูงด้วย พืชเศรษฐกิจหลายชนิดมีปัญหาในการออกทะเลแพร่กระจายแข็ง เช่น ข้าวโพดฝ่าย ก้าวเหลือง ก้าวลิสง ข้าวฟ่าง ข้าวสาลีและพืชตระกลก้าวอิน ฯ อีกหลายชนิด จากการศึกษาของ Hanway and Thompson (1963) พบว่าผลผลิตของก้าวเหลืองลดลง 8 - 9 เท่า เช่นเดียวกัน เมื่อมีแพร่กระจายแข็งเกิดขึ้นในแปลงปลูกพืช

ได้มีการศึกษากันอย่างแพร่หลายเพื่อแก้ไขปัญหาแพร่กระจายแข็งทั้งในส่วนของการปรับปรุงดินโดยตรง ด้วยการใช้สารประกอบอินทรีย์และสารโพลิเมอร์บางชนิดเพื่อปรับปรุงดินให้มีเสถียรภาพดีขึ้น (Kemper and Miller, 1974) หรือการปรับปรุงผิวดินพืชให้เหมาะสมต่อการปลูกในบริเวณที่มีปัญหา โดยการปรับปรุงสายพันธุ์ใหม่ที่มีแรงออกสูบสูงขึ้น ปรับปรุงความหนาของโคลีอองไทล์ (coleoptile) เพื่อให้แท้งทะเลแพร่กระจายแข็งได้ดีขึ้น ตลอดจนการวิธีการเตรียมดินที่เหมาะสม เช่น การเตรียมแปลงแบบกร่องขึ้นแปลง เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีการใช้วิถีกลเข้ามาช่วยด้วยการใช้เครื่องทำลายแพร่กระจายแข็ง สำหรับประเทศไทยปัญหานี้ยังไม่ได้รับการแก้ไขอย่างจริงจัง และตรงเป้าหมายมากนักส่วนมากจะทำการปลูกช่วงหรือปลูกใหม่ ซึ่งทำให้เสียเวลาและแรงงานมาก ส่วนการใช้เครื่องทำลายแพร่กระจายแข็งยังได้รับความสนใจน้อยมาก ดังนั้น งานทดลองครั้งนี้จึงได้ศึกษากระบวนการเตรียมดินที่มีความล้มเหลว กับการออกของเมล็ด พร้อมทั้งทำการสร้างและพัฒนาเครื่องทำลายแพร่กระจายแข็ง ให้มีความเหมาะสมในการใช้งาน